

СЕКЦІЯ 3
СУЧАСНІ НАПРЯМКИ І ПІДХОДИ У МОДЕЛЮВАННІ
ЕКОНОМІКИ

УДК 338.432:519.863

Вовк В.М., Матківський Б.О.

Львівський національний університет імені Івана Франка

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ РЕСУРСІВ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Vovk V.M., Matkivskyu B.O.

METHODS OF OPTIMIZATION THE USE OF AGRICULTURE
PRODUCTIVE RESOURCES

Наше суспільство, звільняючись від хаотичності і кризовості свого розвитку, поступово усвідомлює, що стабільності і прогресу в напрямку активності продуктивних сил можна досягнути, прагнучи свободи виробника, справжніх ринкових відносин, цивілізованої конкурентної економіки. Це повністю стосується і агропромислового сектору. Вихід нашого суспільства на цей шлях – об’єктивна неминучість. Відкритим залишається питання – коли це відбудеться і яку ціну суспільство заплатить за маневрування при досягненні цього.

Траєкторія повернення до вільних економічних відносин у аграрному виробництві не єдина. Різні траєкторії потребують різних витрат людських та матеріальних ресурсів, різного часу реалізації. Їх формує ситуація, яка виникає всередині і ззовні країни, і на неї впливати важко, особливо на суб’єктивні й об’єктивні сили зовнішнього характеру. При такому стані справ потрібно було б направити зусилля суспільства на пошуки оптимальної траєкторії виходу до нормальних умов функціонування сільськогосподарського виробництва.

Серед головних напрямів вирішення проблеми досягнення стабільності у розвитку економічної системи є забезпечення точності й адаптивності управлінських рішень в умовах ускладнення і зміни господарських, економічних і організаційних зв’язків між елементами сільськогосподарського виробництва. Прогресивна роль ринкових відносин проявляється у погодженні інтересів замовника і виконавця, а вони стимулюють зниження собівартості продукції, поліпшення її якості, використання досягнень науково-технічного прогресу. Але ринкові відносини можливі лише в умовах свободи виробника. Особливо це стосується агропромислового сектору.

Вивчення, чи лише ознайомлення з роботами з проблем управління виробництвом агропромислового сектору дає підстави твердити, що його сучасний етап залежить від стану економічного розвитку країни що ґрунтується на реалізації концепції сталого розвитку для всіх галузей економіки країни. Концепція сталого розвитку агровиробництва передбачає поєднання

економічного зростання, соціального розвитку та захисту довкілля, що є визначальним для стратегічного розвитку держави, який забезпечує і гарантує населенню не лише необхідні обсяги сільськогосподарської продукції, а й високу якість продовольства що виступає важливою складовою продовольчої безпеки. Постійна доступність продуктів харчування передбачає: фізичну наявність на споживчому ринку фізіологічно необхідних продуктів харчування; економічна забезпеченість населення наявними фінансовими ресурсами для придбання цих продуктів; соціальна доступність, тобто мінімальна диференціація у споживанні головних груп продуктів серед різних верств населення. А доступність продуктів харчування формує самодостатність держави в забезпеченні основними продовольчими товарами її населення. Отже, саме від розвитку аграрного виробництва залежить насичення національного споживчого ринку України як за обсягами, так і за якістю та різноманітністю виробництва сільськогосподарської продукції. Варто зауважити, що в останні роки динаміка статистичних показників агропромислового виробництва переконливо доводить його високу значимість у формуванні ВВП України. Все це потребує об'єктивного аналізу суті і особливості управління сучасним агропромисловим виробництвом.

Об'єктивні можливості успішного вирішення проблем управління в цьому плані є передусім можливості, створені науково-технічним прогресом, що привели до революційних змін у сфері управління: нові фахівці, методи та технічні засоби роботи з інформацією.

Цих три головних елементи управління підняли його на якісно новий рівень. Без перебільшення можна сказати, що успіх функціонування кожної системи, кожного об'єкту, будь-якого виробничого підрозділу залежить від рівня освоєння цих елементів для прийняття рішення й контролю за його виконанням. І одними з головних елементів у сфері управління у сфері управління є нові методи управління, які ґрунтуються на найновіших досягненнях науки й практики.

Світовий досвід показує, що до нових науково обґрунтованих й прийнятних економічною практикою методів належать методи економіко-математичного моделювання задач управління, планування, прогнозування. Різноманітність нових методів управління виробництвом зумовлена різноманітністю завдань і аспектів управління.

Методи, які використовують математичний інструментарій, оптимізаційні підходи, забезпечують вищий рівень науково обґрунтованими управлінськими рішеннями, дають змогу знайти ефективні варіанти розвитку виробничої ситуації, підбір і використання виробничих ресурсів, оцінити їх і вибрати серед них раціональні, а можливо й оптимальні. Без використання таких методів, розв'язування задач управління зводять знову ж таки до вже відомих усім вольових методів. Досвід показує, що втрати при цьому є дуже значними.

Література:

1. Вовк В.М. Математичні методи дослідження операцій в економіко-виробничих системах: Монографія / В.М. Вовк. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 584 с.

2. Ушкаленко І.М. Моделювання інвестиційних проектів організації сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / І.М Ушкаленко. // Формування ринкової економіки в Україні: Зб. н. пр. – Спецвипуск 32. Серія економічна – Львів. Львівський національний університет ім. І. Франка, 2014. – С. 153-159.

УДК 338.433

Гончарук Н.А.

Науковий керівник : к.е.н, доцент Ушкаленко І.М.

Вінницький національний аграрний університет

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЛОГІСТИКИ ЗЕРНА В УКРАЇНІ

Goncharuk N.A.

PROBLEMS AND PROSPECTS OF GRAIN LOGISTICS IN UKRAINE

Україна є однією з ведучих на світовому ринку експортерів зерна. При цьому, з кожним роком виробництво зернових показує хорошу тенденцію до зростання. Країна є експортером пшениці, кукурудзи, ячменю та зернят соняшнику.

Незважаючи на великі показники експорту, українські сільгосппідприємства отримують в рази меншу ціну на товар в порівнянні з цінами світового ринку. В першу чергу така ситуація зумовлена низькою якістю зерна, що спричинена неефективною системою логістики. Посилаючись на звіт Світового банку «Перехід на вищий щабель: рекомендації зі вдосконалення системи зернової логістики в Україні», АПК недоотримує доходів, за різними оцінками, від 600 млн до 1 600 млн дол. США на рік. Це спричиняє низький рівень інвестування та конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції.

Основною проблемою, що впливають на виплати експортної логістики є низька пропускна здатність, яка включає в себе:

Низький рівень інвестування залізничного транспорту, застарілість парку вагонів та непрозорість доступу до них.

Нераціональне використання автомобільного транспорту при перевезенні зерна.

Некоректне використання інфраструктури зберігання та перевалка зерна.

Недостатнє використання потенціалу річкового та морського вантажного флоту.

Недоцільне управління державними активами у логістичну інфраструктуру та високий рівень бар'єрів для приватного інвестування.